

Maciej Orkan-Łęcki

"Narracja w słuchowisku", Michał Kaziów, "Miesięcznik Literacki" nr 4 (1974) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 17/53, 169

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) HOPFINGER Maryla: Adaptacje filmowe utworów literackich. Problemy teorii i interpretacji. Wrocław 1974, Oss., ss.197, nlb.7, zł 30,-

Książka dotyczy zjawisk kultury współczesnej zarówno dobrze już uformowanych, jak kształtujących się dopiero. Adaptacje filmowe sytuowane są w szerokim kontekście badań nad kulturą i ujmowane jako jedna z możliwych konsekwencji współwystępowania w kulturze literatury i filmu. Jest to próba teoretycznego ujęcia semiotycznej i socjologicznej problematyki adaptacji filmowych, a także przekroczenia tradycyjnych postaw badawczych wobec filmu i jego związków z literaturą. Załączony do pracy "Aneks" zawiera - opracowaną po raz pierwszy - "adaptografię" polskiego filmu fabularnego z lat 1950-1967.

BP/53/3

M.H.

(I) KAZIÓW Michał: Narracja w słuchowisku. "Miesięcznik Literacki" 1974 nr 4 s. 104-111.

Przyjawszy tezę o podporządkowaniu form podawczych audycji radiowych dominancie niewidzialności, autor analizuje różne formy narracji występujące w słuchowiskach. Odrzuca narrację spikerską, jako nie związaną organicznie z tekstem oryginalnym i ograniczającą się do funkcji informacyjnej. Na przykładzie słuchowisk: "Kłaniaj się drzewom" J.Janickiego, "Żyj sam" A. Minkowskiego, "I było święto" A.Mularczyka i in., analizuje retrospekcję jako ten chwyt, który przy współdziałaniu postaci reagujących pozwala cofnąć się w przeszłość i jednocześnie ustosunkować się do niej. Wreszcie, egzemplifikując swój wywód słuchowiskiem "Głosy" I.Iredyńskiego, dochodzi do wniosku, że introspekcja w postaci "myśli współczesnej" oraz introspekcji skojarzeniowej, ilustrowanej obrazami z przeszłości, daje możliwość stworzenia w psychice bohatera napięcia dramatycznego niedostępnego narracji epickiej. Stanowi to o bogatszych efektach artystycznych i doznaniach estetycznych.

BP/53/4

M.O.-Ł.